

ความสัมพันธ์ของการจัดซื้อและการใช้หนังสือของ ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปีงบประมาณ 2549 - 2558

The Correlation of Book Acquisition and Book Usage of Faculty of Pharmacy Library, Mahidol University, During Fiscal Years 2006 - 2015

โสมาตรศรี พิบูลย์มณี
Sommarat Pibulmanee

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการจัดซื้อและการใช้หนังสือในห้องสมุดปีงบประมาณ 2549 - 2558 รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดซื้อและการใช้หนังสือดังกล่าวของห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการจัดซื้อหนังสือของห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลต่อไป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency Distributions) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า ในปีงบประมาณ 2549 - 2558 ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จัดซื้อหนังสือภาษาต่างประเทศมากกว่าหนังสือภาษาไทย หนังสือภาษาต่างประเทศและหนังสือภาษาไทยหมวดหมู่ที่มีการจัดซื้อและมีการใช้มากที่สุดคือ หมวด QV (Pharmacology) หนังสือภาษาต่างประเทศหมวดหมู่ที่มีการจัดซื้อและมีการใช้น้อยที่สุดคือ หมวด QL (Zoology) และ WO (Surgery) หนังสือภาษาไทยหมวดหมู่ที่มีการจัดซื้อและมีการใช้น้อยที่สุดคือ หมวด QY (Clinical Pathology), WM (Psychiatry) และ WW (Ophthalmology) หมวดหมู่ที่ไม่มีการจัดซื้อเลยคือ หมวด QX (Parasitology), WN (Radiology. Diagnostic Imaging), WU (Dentistry. Oral Surgery) และ WV (Otolaryngology) สำหรับอัตราการใช้ต่อเล่มของหนังสือสาขาเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพโดยรวมเท่ากับ 23.96 ครั้งต่อเล่ม หนังสือภาษาต่างประเทศมีอัตราการใช้ต่อเล่มสูงสุดในหมวด WQ (Obstetrics) คือ 47.75 ครั้งต่อเล่ม หนังสือภาษาไทยมีอัตราการใช้ต่อเล่มสูงสุดในหมวด QT (Physiology) คือ 25.13 ครั้งต่อเล่ม และหมวดหมู่ที่มีอัตราการใช้ต่อเล่มต่ำที่สุดคือ หมวด QL (Zoology) และ WO (Surgery) คือ 2.00 ครั้งต่อเล่ม รวมทั้งพบว่าการจัดซื้อและการใช้หนังสือในช่วงเวลาดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมากทั้งหนังสือภาษาต่างประเทศและภาษาไทย สำหรับหนังสือทั่วไป ห้องสมุดจัดซื้อหนังสือสารคดีมากกว่าหนังสือบันเทิงคดี แต่พบว่าหนังสือบันเทิงคดีมีอัตราการใช้สูงกว่า โดยความสัมพันธ์ระหว่างการจัดซื้อและการใช้ของหนังสือทั่วไป

มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก งานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะว่า ห้องสมุดควรมีการศึกษาในลักษณะคล้ายกัน นี้อย่างต่อเนื่องทุก 3 - 5 ปี เพื่อตรวจสอบอัตราการใช้น้ำหนักในแต่ละหมวดหมู่ ควรเพิ่มเติมวิธีการพิจารณาจัดซื้อหนังสือจากแผนการสอนในรายวิชาต่างๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตร ควรมีการประชาสัมพันธ์แนะนำหนังสือใหม่ให้หลากหลายช่องทางและมีความน่าสนใจเพิ่มขึ้น หรือส่งเสริมการใช้น้ำหนักที่มีการใช้บ่อย รวมถึงเนื้อหาที่มี การจัดพิมพ์ภาษาไทยน้อย บรรณารักษ์ควรแนะนำให้ใช้บริการในการค้นคว้าสารสนเทศจากหนังสือภาษาต่างประเทศ เพื่อให้มีการใช้น้ำหนักอย่างคุ้มค่า

คำสำคัญ: การจัดซื้อหนังสือ การศึกษาการใช้น้ำหนัก ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

Abstract

The objectives of this survey research were to study the use of electronic databases by students and lecturers of Faculty of Pharmacy Library, Mahidol University. Data for this study were collected by questionnaires which 302 surveys were distributed, with 286 usable surveys returned (94.70%). Data were analyzed by using frequency distributions, percentage and Pearson Product Moment Correlation Coefficient.

The research findings concluded that in the fiscal years 2006-2015 Faculty of Pharmacy Library, Mahidol University purchased more foreign language books than Thai books. For both foreign language and Thai books, the most popular topic were QV (Pharmacology). The foreign language books that were purchased and used the least popular topic were QL (Zoology) and WO (Surgery). The Thai books that were purchased and used the least popular topic were QY (Clinical Pathology), WM (Psychiatry) and WW (Ophthalmology). The books of QX (Parasitology), WN (Radiology. Diagnostic Imaging), WU (Dentistry. Oral Surgery) and WV (Otolaryngology) were not purchased at all. On average pharmacy and health sciences books as a whole were used 23.96 times per volume. For foreign language books, the books that were used the most were WQ (Obstetrics) on average 47.75 times per volume. For Thai language books, the books that were used the most were QT (Physiology) on average 25.13 times per volume. And the topic with the lowest times per volume were QL (Zoology) and WO (Surgery) on average 2.00 times per volume. It was found that in the above period there was a very strong relationship between the purchase and using of books, both foreign language and Thai. For general books, the library purchased more non-fiction books than fiction books. But the fiction books have found higher rates of used. It was found that in the above period there was a very strong relationship between the purchase and using of books. The results suggest that the library should studied in a similar manner to continually every 3-5 years to determine the rate of books in each category. In addition, the library should consider

the purchase of a book following with the course syllabus, promote the introduction of new books to multiple channels and increased the interest, or promote the use of books that are non-use and books that printed in Thai language with a small amount. Librarians should encourage users to explore information from foreign languages in order to getting the most out of those books.

Keywords: Acquisition of book, User Study, Faculty of Pharmacy Library, Mahidol University

หลักการและเหตุผล

ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มีสถานะเป็นห้องสมุดในสังกัด “สำนักงานเครือข่ายบริการ ” ของหอสมุดและคลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล ตั้งอยู่ที่วิทยาเขตพญาไท มีลักษณะเป็นห้องสมุดเฉพาะสาขาวิชาเภสัชศาสตร์ ดำเนินงานภายใต้นโยบายของหอสมุดและคลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับ “คณะกรรมการพัฒนาห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ ” เป็นผู้กำกับดูแล มีภารกิจหลักในการจัดหาหนังสือและสื่อการศึกษาที่ทันสมัย โดยมุ่งเน้นสาขาเภสัชศาสตร์และ วิทยาศาสตร์สุขภาพที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา ให้เป็นแหล่งค้นคว้าศึกษาด้วยตนเองและการทำวิจัยของนักศึกษา อาจารย์ และบุคลากรในคณะ รวมถึงให้บริการสารสนเทศทางวิชาการแก่สมาชิกอื่นๆ ในมหาวิทยาลัยมหิดล ศิษย์เก่า และบุคคลภายนอกมาโดยตลอด ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินงานจากหลายแหล่ง ได้แก่ งบประมาณและเงินรายได้จากหอสมุดและคลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล เงินรายได้คณะเภสัชศาสตร์ เงินรายได้โครงการบัณฑิตศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ และมูลนิธิคณะเภสัชศาสตร์ รวมถึงเงินบริจาคจากศิษย์เก่า ทรัพยากรสารสนเทศที่จัดหา ได้แก่ หนังสือ ตำราวิชาการ วารสาร วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย โครงการพิเศษ มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

(มอก.) ทั้งในรูปแบบฉบับพิมพ์และอิเล็กทรอนิกส์ (อังคณา สุวิวรรณ, 2557)

หนังสือทางด้านสาขาวิทยาศาสตร์

การแพทย์เป็นหนังสือที่มีราคาค่อนข้างสูง และเนื้อหามีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ห้องสมุดต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการจัดซื้อ (มณฑะณี คำโพธิ์, 2555) และตั้งแต่เริ่มก่อตั้งห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ยังไม่เคยมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดซื้อและการใช้หนังสือว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ และหนังสือเหล่านั้นได้ถูกนำไปใช้จำนวนมากน้อยเพียงใด สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้หรือไม่ ประกอบกับงานวิจัยของต่างประเทศได้แนะนำวิธีการมาตรฐานในการศึกษาการใช้หนังสือ โดยกล่าวว่า ข้อมูลทางสถิติที่ถูกต้องสามารถนำมาวิเคราะห์ เพื่อใช้ประโยชน์ต่อการวางแผน การบริหารจัดการ และประกอบการพิจารณาตัดสินใจได้ (Nkereuwem & Eteng, 2006) และการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติการยืมคืนทรัพยากรสารสนเทศ เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการศึกษาการประเมินผลการพัฒนาคอลเลกชันของห้องสมุด ประเมินผลนโยบายการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตัดสินใจบริหารจัดการพื้นที่เชิงกายภาพด้วย (Littman & Connaway, 2004) ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะเป็นบรรณารักษ์ผู้ปฏิบัติงานในห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ตระหนักถึงความสำคัญ

ของการจัดซื้อหนังสือซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการจัดหา แต่ภาระงานต่อเนื่องคือการติดตาม ตรวจสอบ วิเคราะห์ว่าหนังสือที่มีให้บริการนั้นสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการเพียงใด จึงมีความสนใจนำข้อมูลสถิติที่มีมาใช้ให้เกิดประโยชน์เพิ่มขึ้น โดยศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของการจัดซื้อและการใช้หนังสือของห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อทราบถึงภาพรวมในการใช้หนังสือของผู้ใช้บริการว่าหนังสือที่จัดซื้อมาให้บริการนั้นตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการมากน้อยเพียงใด รู้จักขอบเขตปริมาณหนังสือของห้องสมุด และใช้ประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือให้เหมาะสมกับการใช้งานต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบจำนวนหนังสือที่จัดซื้อกับปริมาณการใช้หนังสือของห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปีงบประมาณ 2549 - 2558
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดซื้อหนังสือกับปริมาณการใช้หนังสือของห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปีงบประมาณ 2549 - 2558

วิธีการศึกษา

1. ขอบเขตของการวิจัย ศึกษาเฉพาะหนังสือที่จัดซื้อเข้ามาในห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปีงบประมาณ 2549 - 2558 และจำนวนการใช้หนังสือ โดยครอบคลุมทั้งการใช้ภายในห้องสมุด และการยืมออกจากห้องสมุด
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ คือ การจัดซื้อหนังสือ ตัวแปรตาม คือ การใช้หนังสือ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ตารางบันทึกข้อมูลหนังสือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel ซึ่งเป็นโปรแกรมที่เหมาะสมสำหรับเก็บข้อมูลที่ได้นำไปคำนวณจำนวนรายการหนังสือ รายละเอียดของตารางบันทึกข้อมูลประกอบด้วยลำดับที่ หมวดหมู่ ปีงบประมาณที่จัดซื้อ ชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง จำนวนการยืมหนังสือ และจำนวนการใช้หนังสือภายในห้องสมุด

4. วิธิดำเนินการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีขั้นตอนและวิธิดำเนินการวิจัยดังนี้

4.1 ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานก่อนที่จะดำเนินการวิจัย โดยได้รับกรอบแนวคิดในการวิจัยจาก Indiana University's Swain Hall Library ที่ใช้ข้อมูลสถิติการยืมหนังสือจากระบบห้องสมุดอัตโนมัติมาใช้ในการประเมินผลเพื่อปรับปรุงกระบวนการพัฒนารายการสารสนเทศของห้องสมุด (Adams & Noel, 2008)

4.2 กำหนดแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยคือฐานข้อมูลระบบห้องสมุดอัตโนมัติ (Sierra) ในการรวบรวมรายการหนังสือ ข้อมูลบรรณานุกรม หนังสือ จำนวนการยืมหนังสือ และจำนวนการใช้หนังสือภายในห้องสมุดแต่ละเล่มที่จัดซื้อในช่วงปีงบประมาณ 2549 - 2558 โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ หนังสือเก่าจะมีการหมุนเวียนในการใช้งานมากกว่าหนังสือที่จัดซื้อใหม่ (Adams & Noel, 2008)

4.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาบันทึกในตารางบันทึกข้อมูลหนังสือที่กำหนดไว้ เพื่อทำการวิเคราะห์และประมวลผล เพื่อหาค่าทางสถิติดังต่อไปนี้

ข้อมูลการจัดซื้อ

4.3.1 หาค่าร้อยละเพื่อเปรียบเทียบจำนวนหนังสือสาขาเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพ และหนังสือทั่วไปที่จัดซื้อ

ทั้งหมดตั้งแต่ปีงบประมาณ 2549 - 2558 โดย
จำแนกตามหมวดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน
(Library of Congress Classification : LC) และ
ระบบหอสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกัน (National
Library of Medicine Classification : NLM) และ
จำแนกตามภาษาต่างประเทศและภาษาไทย

ข้อมูลการใช้

4.3.2 หาค่าความถี่ของการใช้
สำหรับหนังสือสาขาเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์
สุขภาพ และหนังสือทั่วไปที่จัดซื้อทั้งหมดตั้งแต่
ปีงบประมาณ 2549 - 2558 โดยจำแนกตาม
หมวดหมู่ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน (Library of
Congress Classification : LC) และระบบหอสมุด
แพทย์แห่งชาติอเมริกัน (National Library of
Medicine Classification : NLM) และจำแนกตาม
ภาษาต่างประเทศและภาษาไทย

4.3.3 หาค่าเฉลี่ยอัตราการใช้ต่อ
เล่มสำหรับหนังสือสาขาเภสัชศาสตร์และ
วิทยาศาสตร์สุขภาพ และหนังสือทั่วไปที่จัดซื้อ
ทั้งหมดตั้งแต่ปีงบประมาณ 2549 - 2558 โดย
จำแนกตามหมวดหมู่ ระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน
(Library of Congress Classification : LC) และ
ระบบหอสมุดแพทย์แห่งชาติอเมริกัน (National
Library of Medicine Classification : NLM) และ
จำแนกตามภาษาต่างประเทศและภาษาไทย

ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดซื้อ และการใช้

4.3.4 หาค่าความสัมพันธ์ระหว่าง
จำนวนหนังสือที่จัดซื้อทั้งหมด กับปริมาณการใช้
หนังสือสาขาเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพ
และหนังสือทั่วไปที่จัดซื้อทั้งหมดตั้งแต่ปีงบประมาณ
2549 - 2558 โดยจำแนกตามหมวดหมู่ระบบหอสมุด
รัฐสภาอเมริกัน (Library of Congress
Classification: LC) และระบบหอสมุดแพทย์
แห่งชาติอเมริกัน National Library of Medicine

Classification: NLM) และจำแนกตาม
ภาษาต่างประเทศและภาษาไทย โดยหลักเกณฑ์ของ
Pearson Product Moment Correlation Coefficient
กำหนดการแปลผลค่าความสัมพันธ์ตามเกณฑ์ดังนี้
(Hinkle, Wiersma, & Jurs, 2003)

0.90 - 1.00	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก
0.70 - 0.90	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
0.50 - 0.70	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.30 - 0.50	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
0.00 - 0.30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์
ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติทางสังคมศาสตร์
สำหรับวินโดวส์ (Statistical Package for the Social
Science for Windows: SPSS for Windows) และ
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่
ร้อยละ (Percentage) และ ค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment
Correlation Coefficient)

ผลการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ
มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการจัดซื้อและ
การใช้หนังสือในปีงบประมาณ 2549 - 2558 รวมทั้ง
ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดซื้อและการใช้
หนังสือดังกล่าวของห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล ผลการศึกษาพบว่า

1. ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อหนังสือ

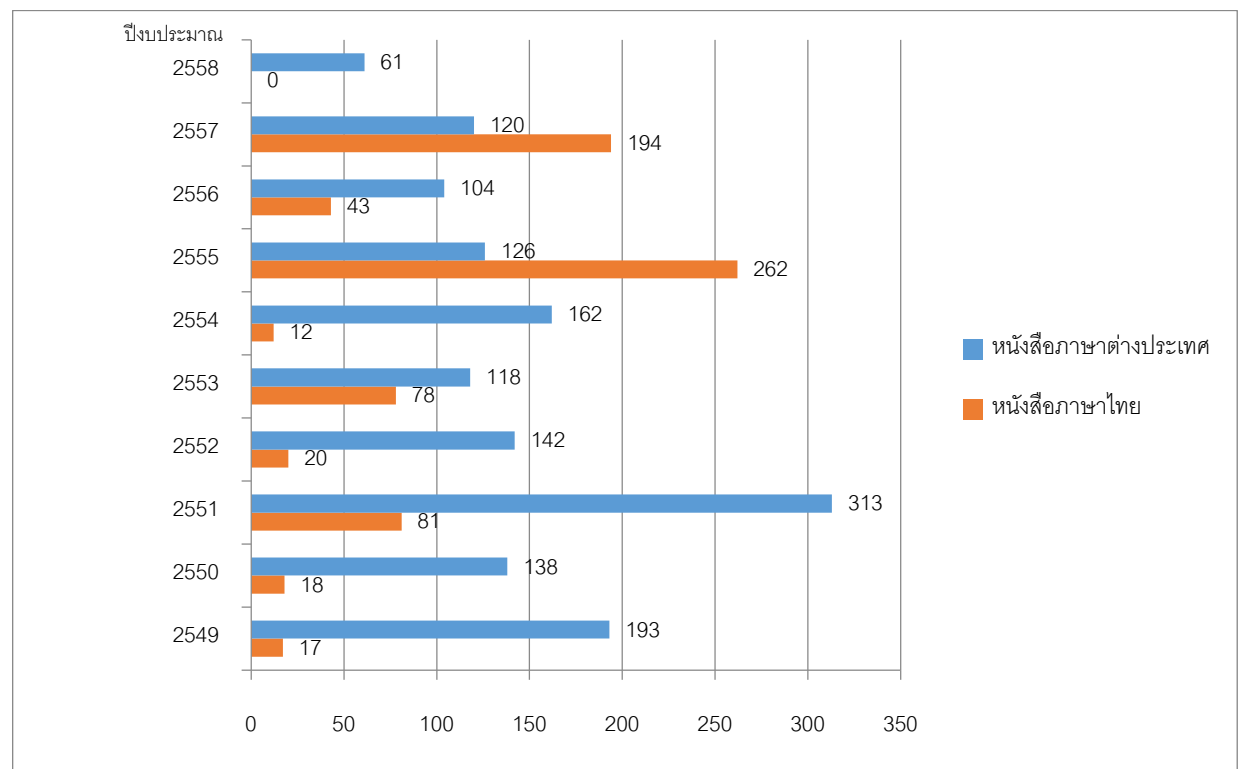
ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2549 - 2558
ห้องสมุดจัดซื้อหนังสือรวมทั้งสิ้น 2,202 เล่ม โดยใน
ปีงบประมาณ 2551 เป็นปีที่มีการจัดซื้อหนังสือมาก
ที่สุดคือ 394 เล่ม (ร้อยละ 17.89) รองลงมาคือ
ปีงบประมาณ 2555 มีการจัดซื้อหนังสือคือ 388 เล่ม
(ร้อยละ 17.62) และปีงบประมาณ 2558 มีการ
จัดซื้อหนังสือน้อยที่สุดคือ 61 เล่ม (ร้อยละ 2.77)

เมื่อพิจารณาจำแนกตามภาษาพบว่า ในปีงบประมาณ 2549 - 2558 ห้องสมุดจัดซื้อหนังสือภาษาต่างประเทศจำนวน 1,477 เล่ม (ร้อยละ 67.08) และหนังสือภาษาไทยจำนวน 725 เล่ม (ร้อยละ 32.92)

ปีงบประมาณที่มีการจัดซื้อหนังสือภาษาต่างประเทศมากกว่าหนังสือภาษาไทยจำนวนมากที่สุดคือ ปีงบประมาณ 2551 จัดซื้อหนังสือภาษาต่างประเทศจำนวน 313 เล่ม (ร้อยละ 79.44) และหนังสือภาษาไทยจำนวน 81 เล่ม (ร้อยละ 20.56)

สำหรับปีงบประมาณที่มีการจัดซื้อ

หนังสือภาษาไทยมากกว่าภาษาต่างประเทศจำนวนมากที่สุดคือ ปีงบประมาณ 2555 จัดซื้อหนังสือภาษาต่างประเทศจำนวน 126 เล่ม (ร้อยละ 32.47) และหนังสือภาษาไทยจำนวน 262 เล่ม (ร้อยละ 67.53) โดยส่วนใหญ่ในแต่ละปีงบประมาณมีการจัดซื้อหนังสือภาษาต่างประเทศมากกว่าหนังสือภาษาไทย ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 แสดงจำนวนหนังสือทั้งหมดที่จัดซื้อในปีงบประมาณ 2549 - 2558 จำแนกตามภาษา

เมื่อพิจารณาจำแนกตามหมวดหมู่พบว่า ห้องสมุดจัดซื้อหนังสือสาขาเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพจำนวนมากที่สุดในหมวด QV (Pharmacology) จำนวน 751 เล่ม (ร้อยละ 41.91) รองลงมาคือ หมวด WB (Practice of Medicine) จำนวน 132 เล่ม (ร้อยละ 7.37) และสำหรับหมวดหมู่ที่ไม่มีการจัดซื้อหนังสือคือ หมวด QX

(Parasitology), WN (Radiology. Diagnostic Imaging), WU (Dentistry. Oral Surgery) และ WV (Otolaryngology) เมื่อพิจารณาจำแนกตามหมวดหมู่และภาษาพบว่า หนังสือภาษาต่างประเทศสาขาเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพที่มีการจัดซื้อมากที่สุดคือ หมวด QV (Pharmacology) จำนวน 624 เล่ม (ร้อยละ 44.35) รองลงมาคือ หมวด WB

(Practice of Medicine) จำนวน 108 เล่ม (ร้อยละ 7.68) สำหรับหนังสือภาษาไทย สาขาเภสัชศาสตร์ และวิทยาศาสตร์สุขภาพที่มีการจัดซื้อมากที่สุดคือ หมวด QV (Pharmacology) จำนวน 127 เล่ม (ร้อยละ 32.99) รองลงมาคือ หมวด QD (Chemistry) จำนวน 32 เล่ม (ร้อยละ 8.31)

สำหรับหนังสือทั่วไปที่จัดซื้อใน ปีงบประมาณ 2549 - 2558 มีการจัดซื้อหนังสือดังกล่าวจำนวนทั้งหมด 410 เล่ม จำแนกตามประเภทหนังสือทั่วไปพบว่า มีการจัดซื้อหนังสือสารคดีมากที่สุด จำนวน 354 เล่ม (ร้อยละ 86.34) รองลงมาคือ หนังสือบันเทิงคดีจำนวน 56 เล่ม (ร้อยละ 13.66)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หนังสือ

ห้องสมุดมีจำนวนการใช้หนังสือสาขาเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพที่จัดซื้อในปีงบประมาณ 2549 - 2558 ทั้งหมด 42,931 ครั้ง เมื่อพิจารณาจำแนกตามหมวดหมู่พบว่า หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุดคือ หมวด QV (Pharmacology) จำนวน 28,733 ครั้ง (ร้อยละ 66.93) รองลงมาคือ หมวด WB (Practice of Medicine) จำนวน 2,894 ครั้ง (ร้อยละ 6.74) และสำหรับหมวดหมู่ที่มีการใช้น้อยที่สุดคือ หมวด QL (Zoology) และ WO (Surgery) จำนวน 2 ครั้ง (ร้อยละ 0.01) เท่ากัน

เมื่อพิจารณาจำแนกตามหมวดหมู่และภาษาพบว่า หนังสือภาษาต่างประเทศสาขาเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพที่มีการใช้จำนวนมากที่สุดคือ หมวด QV (Pharmacology) จำนวน 27,318 ครั้ง (ร้อยละ 71.58) รองลงมาคือ หมวด WB (Practice of Medicine) จำนวน 2,448 ครั้ง (ร้อยละ 6.41) และสำหรับหมวดหมู่ที่มีการใช้น้อยที่สุดคือ

หมวด QL (Zoology) และ WO (Surgery) จำนวน 2 ครั้ง (ร้อยละ 0.01) เท่ากัน สำหรับหนังสือภาษาไทย สาขาเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพที่มีการใช้จำนวนมากที่สุดคือ หมวด QV (Pharmacology) จำนวน 1,415 ครั้ง (ร้อยละ 29.68) รองลงมาคือ หมวด QD (Chemistry) จำนวน 452 ครั้ง (ร้อยละ 9.48) และสำหรับหมวดหมู่ที่มีการใช้น้อยที่สุดคือ หมวด QY (Clinical Pathology), WM (Psychiatry) และ WV (Otolaryngology) จำนวน 1 ครั้ง (ร้อยละ 0.02) เท่ากัน

สำหรับหนังสือทั่วไปที่จัดซื้อในปีงบประมาณ 2549 - 2558 มีการใช้หนังสือดังกล่าวจำนวนทั้งหมด 2,550 ครั้ง จำแนกตามประเภทหนังสือทั่วไปพบว่า หนังสือสารคดีมีการใช้มากที่สุด จำนวน 2,138 ครั้ง (ร้อยละ 83.84) รองลงมาคือ หนังสือบันเทิงคดีจำนวน 412 ครั้ง (ร้อยละ 16.16)

3. การเปรียบเทียบข้อมูลการจัดซื้อกับการใช้หนังสือ และอัตราการใช้ต่อเล่ม

การเปรียบเทียบข้อมูลการจัดซื้อกับการใช้หนังสือสาขาเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพทั้งหมด ในปีงบประมาณ 2549 - 2558 โดยรวม มีอัตราการใช้ 23.96 ครั้งต่อเล่ม เมื่อพิจารณาจำแนกตามหมวดหมู่พบว่า หมวดหมู่ที่มีอัตราการใช้ต่อเล่มสูงสุดคือ หมวด WQ (Obstetrics) มีอัตราการใช้ 47.75 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือ หมวด QV (Pharmacology) มีอัตราการใช้ 38.26 ครั้งต่อเล่ม ดังตารางที่ 1 และ 2 และสำหรับหมวดหมู่ที่มีอัตราการใช้ต่อเล่มต่ำที่สุดคือ หมวด QL (Zoology) และ WO (Surgery) มีอัตราการใช้ 2.00 ครั้งต่อเล่ม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนการจัดซื้อ การใช้ และอัตราการใช้ต่อเล่มของหนังสือสาขาเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพ สำหรับหมวดหมู่ที่มีอัตราการใช้สูงสุด 10 อันดับแรก ในปีงบประมาณ 2549 -2558

อันดับที่	หมวดหมู่	การจัดซื้อ		การใช้		อัตราการใช้
		จำนวน (เล่ม)	ร้อยละ	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ	ต่อเล่ม
1	WQ Obstetrics	4	0.22	191	0.44	47.75
2	QV Pharmacology	751	41.91	28,733	66.93	38.26
3	WB Practice of Medicine	132	7.37	2,894	6.74	21.92
4	QT Physiology	36	2.01	663	1.54	18.42
5	QZ Pathology	55	3.07	929	2.16	16.89
6	WK Endocrine System	15	0.84	240	0.56	16.00
7	QD Chemistry	101	5.64	1,607	3.74	15.91
8	QW Microbiology & Immunology	92	5.13	1,445	3.37	15.71
9	TP Chemical Technology	67	3.74	988	2.30	14.75
10	WF Respiratory System	9	0.50	131	0.31	14.56

เมื่อพิจารณาจำแนกตามหมวดหมู่และภาษาพบว่า หนังสือภาษาต่างประเทศสาขาเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพโดยรวมมีอัตราการใช้ 27.12 ครั้งต่อเล่ม หมวดหมู่ที่มีอัตราการใช้ต่อเล่มสูงสุดคือ หมวด WQ (Obstetrics) มีอัตราการใช้ 47.75 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือ หมวด QV (Pharmacology) มีอัตราการใช้ 43.78 ครั้งต่อเล่ม และสำหรับหมวดหมู่ที่มีอัตราการใช้ต่อเล่มต่ำที่สุดคือ หมวด QL (Zoology) และ WO (Surgery) มีอัตราการใช้ 2.00 ครั้งต่อเล่ม ส่วนหนังสือภาษาไทยสาขาเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพโดยรวมมีอัตราการใช้ 12.38 ครั้งต่อเล่ม หมวดหมู่ที่มีอัตราการใช้ต่อเล่มสูงสุดคือ หมวด QT (Physiology) มีอัตราการใช้ 25.13 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือ หมวด TP (Chemical

Technology) มีอัตราการใช้ 23.88 ครั้งต่อเล่ม และสำหรับหมวดหมู่ที่มีอัตราการใช้ต่อเล่มต่ำที่สุดคือ หมวด W (General Medicine, Health Professions) มีอัตราการใช้ 0.75 ครั้งต่อเล่ม

สำหรับการเปรียบเทียบข้อมูลการจัดซื้อกับการใช้หนังสือทั่วไปโดยรวม มีอัตราการใช้ 6.22 ครั้งต่อเล่ม จำแนกตามประเภทหนังสือทั่วไปพบว่า หนังสือบันเทิงคดีมีอัตราการใช้ต่อเล่มสูงสุดคือ 7.36 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือ หนังสือสารคดีมีอัตราการใช้ 6.04 ครั้งต่อเล่ม ดังตารางที่ 3

4. ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดซื้อและการใช้หนังสือ

ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดซื้อและการใช้หนังสือสาขาเภสัช

ศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพทั้งหมดใน
ปีงบประมาณ 2549 – 2558 มีความสัมพันธ์กันอย่าง
มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ในระดับสูงมาก
(ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (r) = 0.986) ดัง
ตารางที่ 2

เมื่อพิจารณาจำแนกตามภาษาพบว่า
ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดซื้อและการใช้หนังสือ
สาขาเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพทั้ง
ภาษาต่างประเทศ และภาษาไทย มีความสัมพันธ์กัน

อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ในระดับสูงมาก
(ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (r) = 0.985 และ
0.980 ตามลำดับ)

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างการจัดซื้อ
และการใช้หนังสือทั่วไป ในปีงบประมาณ 2549 -
2558 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ
0.01 ในระดับสูงมาก (ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์
สัน (r) = 1.000) ดังตารางที่ 3

**ตารางที่ 2 เปรียบเทียบการจัดซื้อและการใช้ อัตราการใช้ต่อเล่ม และความสัมพันธ์ระหว่าง
การจัดซื้อและการใช้หนังสือสาขาเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพทั้งหมด
ในปีงบประมาณ 2549 – 2558**

หมวดหมู่	การจัดซื้อ		การใช้		อัตราการใช้ ต่อเล่ม	
	จำนวน (เล่ม)	ร้อยละ	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ		
QD Chemistry	101	5.64	1,607	3.74	15.91	Pearson
QH National Histology	61	3.40	719	1.68	11.78	Product
QK Botany	69	3.85	849	1.98	12.30	Moment
QL Zoology	1	0.06	2	0.01	2.00	Correlation
QS Human Anatomy	13	0.73	104	0.24	8.00	Coefficient
QT Physiology	36	2.01	663	1.54	18.42	(r) = 0.986
QU Biochemistry	118	6.58	1,278	2.98	10.83	
QV Pharmacology	751	41.91	28,733	66.93	38.26	
QW Microbiology & Immunology	92	5.13	1,445	3.37	15.71	
QX Parasitology	0	0.00	0	0.00	0.00	
QY Clinical Pathology	14	0.78	124	0.29	8.86	
QZ Pathology	55	3.07	929	2.16	16.89	
TP Chemical Technology	67	3.74	988	2.30	14.75	
TX Home Economics	18	1.00	79	0.18	4.39	
W General Medicine. Health Professions	20	1.12	110	0.26	5.50	
WA public Health	28	1.56	165	0.38	5.89	
WB Practice of Medicine	132	7.37	2,894	6.74	21.92	
WC Communicable Diseases	23	1.28		0.71	13.17	
WD Disorders of Systemic, Metabolic or Environmental Origin, etc.	18	1.00	200	0.47	11.11	

หมวดหมู่	การจัดซื้อ		การใช้		อัตราการ ใช้ ต่อเล่ม
	จำนวน (เล่ม)	ร้อยละ	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ	
WE Musculoskeletal System	7	0.39	34	0.08	4.86
WF Respiratory System	9	0.50	131	0.31	14.56
WG Cardiovascular System	15	0.84	173	0.40	11.53
WH Hemic and Lymphatic Systems	1	0.06	3	0.01	3.00
WI Digestive System	10	0.56	94	0.22	9.40
WJ Urogenital System	11	0.61	135	0.31	12.27
WK Endocrine System	15	0.84	240	0.56	16.00
WL Nervous System	30	1.67	276	0.64	9.20
WM Psychiatry	8	0.45	30	0.07	3.75
WN Radiology. Diagnostic Imaging	0	0.00	0	0.00	0.00
WO Surgery	1	0.06	2	0.01	2.00
WP Gynecology	10	0.56	40	0.09	4.00
WQ Obstetrics	4	0.22	191	0.44	47.75
WR Dermatology	19	1.06	217	0.51	11.42
WS Pediatrics	6	0.33	32	0.07	5.33
WT Geriatrics. Chronic Disease	9	0.50	56	0.13	6.22
WU Dentistry. Oral Surgery	0	0.00	0	0.00	0.00
WV Otolaryngology	0	0.00	0	0.00	0.00
WW Ophthalmology	2	0.11	21	0.05	10.50
WX Hospitals and Other Health Facilities	8	0.45	31	0.07	3.88
WY Nursing	1	0.06	10	0.02	10.00
WZ History of Medicine. Medical Miscellany	9	0.50	23	0.05	2.56
รวม	1,792	100.00	42,931	100.00	23.96

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการจัดซื้อและการใช้ อัตราการใช้ต่อเล่ม และความสัมพันธระหว่างการจัดซื้อและการใช้ของหนังสือทั่วไป ในปีงบประมาณ 2549 – 2558

ประเภทหนังสือทั่วไป	การจัดซื้อ		การใช้		อัตราการใช้ต่อเล่ม	
	จำนวน (เล่ม)	ร้อยละ	จำนวน (ครั้ง)	ร้อยละ		
หนังสือสารคดี	354	86.34	2,138	83.84	6.04	Pearson Product Moment Correlation Coefficient (r) = 0.986
หนังสือบันเทิงคดี	56	13.66	412	16.16	7.36	
รวม	410	100.00	2,550	100.00	6.22	

อภิปรายผลการศึกษา

1. ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อหนังสือ จากผลการศึกษาพบว่า ในช่วงปีงบประมาณ 2549 - 2558 ห้องสมุดจัดซื้อหนังสือรวมทั้งสิ้น 2,202 เล่ม โดยมีการจัดซื้อหนังสือภาษาต่างประเทศมากกว่าภาษาไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑะณี คำโพธิ์ (2555) และมณฑนา เจริญแพทย์ (2542) เนื่องจากหนังสือภาษาไทยในสาขาเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพมีการพิมพ์จำหน่าย น้อยกว่าภาษาต่างประเทศ แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของลายอง บัวเพชร (2546) ที่พบว่ามีการจัดซื้อหนังสือภาษาไทยมากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศที่หอสมุดสาขาวังท่าพระ มหาวิทยาลัยศิลปากร และในแต่ละปีห้องสมุดจะได้รับงบประมาณจำกัด จำนวนหนังสือที่ได้จัดซื้อจะขึ้นอยู่กับงบประมาณที่ได้รับเป็นหลัก โดยถ้ามีการจัดซื้อหนังสือภาษาไทยจะได้จำนวนหนังสือมากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ เนื่องจากมีราคาจำหน่ายถูกกว่า และในปีงบประมาณ 2555 และ 2557 ที่มีการจัดซื้อหนังสือภาษาไทยประเภทหนังสือทั่วไปมากกว่าภาษาต่างประเทศ เนื่องจากมีการเพิ่มคอลเลกชันพิเศษคือ Happy Place Great Soul เป็นมุมหนังสือแนวเสริมสร้างความสุข สร้างแรงบันดาลใจ ให้กำลังใจผู้อ่าน จึงมีการจัดซื้อหนังสือภาษาไทยประเภทดังกล่าวเพิ่มมากกว่าทุกปี ซึ่งห้องสมุดไม่

เคยซื้อหนังสือประเภทนี้มาก่อน เมื่อพิจารณาจำแนกตามหมวดหมู่พบว่า ห้องสมุดจัดซื้อหนังสือสาขาเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพจำนวนมากที่สุดในหมวด QV (Pharmacology) ทั้งภาษาต่างประเทศและภาษาไทย เนื่องจากหนังสือหมวดหมู่ดังกล่าวเป็นสาขาเภสัชศาสตร์โดยตรงซึ่งเป็นตำราเรียนหลักที่นักศึกษาใช้ประกอบการเรียนการสอนและการวิจัย จึงสรุปได้ว่าห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์มีการจัดซื้อหนังสือได้สอดคล้องกับการเรียนการสอนของคณะ และสำหรับหมวดหมู่ที่ไม่มีการจัดซื้อหนังสือคือ หมวด QX (Parasitology), WN (Radiology. Diagnostic Imaging), WU (Dentistry. Oral Surgery) และ WV (Otolaryngology) เนื่องจากไม่มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสวดศรี กันทะอินทร์ (2549) ที่พบว่า หนังสือหมวดหมู่ที่ไม่มีการจัดซื้อ เพราะไม่มีความสอดคล้องกับหลักสูตร สำหรับหนังสือทั่วไปห้องสมุดมีการจัดซื้อหนังสือประเภทสารคดีมากกว่าประเภทบันเทิงคดี ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของผู้บริหารและเงินงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอสำหรับการจัดซื้อหนังสือประเภทบันเทิงคดี และส่วนใหญ่อังห้องสมุดจะได้รับอภินันทนาการสำหรับหนังสือประเภทดังกล่าว

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หนังสือ จากผลการศึกษาพบว่า ห้องสมุดมีจำนวนการใช้หนังสือ

สาขาเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพที่จัดซื้อใน
ปีงบประมาณ 2549 - 2558 ทั้งหมด 42,931 ครั้ง
เมื่อพิจารณาจำแนกตามหมวดหมู่พบว่า หมวดหมู่ที่
มีการใช้มากที่สุดคือ หมวด QV (Pharmacology)
ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ซึ่งสอดคล้อง
กับข้อมูลการจัดซื้อหนังสือ สำหรับหนังสือทั่วไป
พบว่าหนังสือประเภทสารคดีมีการใช้มากกว่าหนังสือ
ประเภทบันเทิงคดี ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลการจัดซื้อ
หนังสือเช่นเดียวกัน

3. การเปรียบเทียบข้อมูลการจัดซื้อกับการใช้หนังสือ และอัตราการใช้ต่อเล่ม จาก
ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบข้อมูลการจัดซื้อ
กับการใช้หนังสือสาขาเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์
สุขภาพทั้งหมด ในปีงบประมาณ 2549 - 2558
โดยรวม มีอัตราการใช้ 23.96 ครั้งต่อเล่ม เมื่อ
พิจารณาจำแนกตามหมวดหมู่พบว่า หมวดหมู่ที่มี
อัตราการใช้ต่อเล่มสูงสุดคือ หมวด WQ (Obstetrics)
เนื่องจากการจัดซื้อหนังสือในหมวดหมู่นี้มีจำนวนน้อย
ซึ่งหนังสือในหมวดนี้มีจำนวนไม่มากที่มีเนื้อหา
เกี่ยวข้องกับทางเภสัชศาสตร์ แต่เมื่อพิจารณาตาม
รายชื่อหนังสือที่จัดซื้อนั้นพบว่า เป็นเนื้อหาเกี่ยวข้องกับ
ความปลอดภัยในการใช้ยาของสตรีมีครรภ์ หรือ
สตรีที่ให้นมบุตร จึงได้รับการคัดเลือกแล้วว่ามี
ประโยชน์ต่อผู้ใช้ของห้องสมุด จึงมีการอัตราการใช้
ต่อเล่มสูง และหมวดหมู่ที่มีอัตราการใช้ต่อเล่มต่ำ
ที่สุดคือ หมวด QL (Zoology) และ WO (Surgery)
เนื่องจากไม่สอดคล้องกับหลักสูตรโดยตรง จึงมีการ
จัดซื้อจำนวนน้อยและมีจำนวนการใช้ที่น้อย
สำหรับการเปรียบเทียบข้อมูลการจัดซื้อกับการใช้
หนังสือทั่วไปโดยรวม มีอัตราการใช้ 6.22 ครั้งต่อเล่ม
จำแนกตามประเภทหนังสือทั่วไปพบว่า หนังสือ
ประเภทบันเทิงคดีมีอัตราการใช้ต่อเล่มสูงกว่าหนังสือ
ประเภทสารคดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ
มณฑะณี คำโพธิ์ (2555) ที่พบว่าหนังสือประเภท
บันเทิงคดี ได้แก่ นวนิยาย และเรื่องสั้น ซึ่งได้รับ

ความนิยมสำหรับผู้ให้บริการบางกลุ่ม ซึ่งส่วนใหญ่
เป็นการอ่านเพื่อผ่อนคลายความเครียดจากการเรียน
การทำงาน และยังอ่านเพื่อสร้างความเพลิดเพลินใน
ยามว่าง

4. ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดซื้อและการใช้หนังสือ ผลการศึกษาพบว่าจากการทดสอบ
ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดซื้อและการใช้หนังสือ
สาขาเภสัชศาสตร์และวิทยาศาสตร์สุขภาพทั้งหมดใน
ปีงบประมาณ 2549 - 2558 ทั้งหนังสือ
ภาษาต่างประเทศและภาษาไทย รวมทั้งประเภท
หนังสือทั่วไป มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่
ระดับ 0.01 ในระดับสูงมากเช่นเดียวกัน
(ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (r) = 0.986,
0.985, 0.980 และ 1.000 ตามลำดับ) ซึ่งสอดคล้อง
กับงานวิจัยของ สดศรี กันทะอินทร์ (2549) สมรักษ์
สหพงศ์ (2544) และสายพิน จินโน (2551) ซึ่ง
หมายความว่า เมื่อมีการจัดซื้อจำนวนมากก็มีการใช้
จำนวนมากด้วยเช่นกัน แสดงให้เห็นว่าโดยภาพรวม
การจัดซื้อหนังสือของห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์
มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้
ซึ่งกระบวนการขั้นตอนในการคัดเลือกหรือเสนอแนะ
หนังสือ ส่วนใหญ่จะได้รับความร่วมมือจากอาจารย์
จากภาควิชาต่างๆ ในการพิจารณา ก่อนจัดซื้อ โดย
บางท่านไปคัดเลือกหนังสือเองจากร้านหนังสือและ
จัดส่งรายชื่อให้ห้องสมุดดำเนินการต่อไป หรือบาง
ท่านเมื่อทางสำนักพิมพ์นำหนังสือมาเสนอก็ช่วย
ห้องสมุดในการพิจารณาดำเนินการจัดซื้อด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ในแต่ละปีห้องสมุดได้รับงบประมาณที่
จำกัด ดังนั้นการจัดซื้อหนังสือจะต้องดำเนินการอย่าง
รอบคอบเพื่อเป็นประโยชน์กับผู้ให้บริการมากที่สุด
ดังนั้นห้องสมุดควรมีการศึกษาในลักษณะคล้ายกันนี้
อย่างต่อเนื่องทุก 3 - 5 ปี เพื่อตรวจสอบอัตราการใช้

หนังสือในแต่ละหมวดหมู่ รวมทั้งเมื่อพิจารณาอัตราการใช้ต่อเล่มพบว่าหนังสือรายการใดมีความต้องการใช้สูง บรรณารักษ์ต้องคอยติดตามการจัดพิมพ์หนังสือดังกล่าวเมื่อมีการออกฉบับพิมพ์ครั้งใหม่ เพื่อประโยชน์ต่อการพิจารณาจัดซื้อหนังสือให้สอดคล้องกับความต้องการใช้ ซึ่งปัจจุบันทางห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ได้มีการประสานงานกับอาจารย์ในสาขาวิชาต่างๆ ในการเสนอแนะหนังสือ และควรเพิ่มเติมด้วยการพิจารณาจากแผนการสอนในรายวิชาต่างๆ ที่เปิดสอนในหลักสูตร

2. ห้องสมุดควรมีการประชาสัมพันธ์

แนะนำหนังสือใหม่ให้หลากหลายช่องทางและมีความน่าสนใจเพิ่มขึ้น หรือส่งเสริมการใช้หนังสือที่มีการใช้น้อย โดยอาจนำมาจัดแสดงภายนอกชั้นหนังสือปกติ

3. สำหรับหนังสือหมวดหมู่ที่มีการจัดพิมพ์ภาษาไทยน้อย บรรณารักษ์ควรแนะนำให้ผู้ใช้บริการในการค้นคว้าสารสนเทศจากหนังสือภาษาต่างประเทศ เพื่อให้มีการใช้หนังสืออย่างคุ้มค่า

4. หนังสือรายการใดที่มีการใช้น้อย อาจมีการคัดแยกไปจัดเก็บในห้อง Close Stack แทนการให้บริการในชั้นหนังสือปกติ เพื่อให้มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการจัดบริการหนังสือใหม่ในอนาคต และหนังสือรายการใดที่มีการใช้จำนวนมาก แต่ห้องสมุดไม่สามารถจัดหาเพิ่มเติมได้ ถ้าปล่อยให้มีการใช้งานในสภาพเดิมอาจทำหนังสือดังกล่าวชำรุด ควรหาวิธีการอนุรักษ์ในลักษณะอื่นๆ ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ของการจัดซื้อและการใช้หนังสือของห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล ปีงบประมาณ 2549 - 2558 ฉบับนี้ ได้รับการสนับสนุนจากหอสมุดและคลังความรู้มหาวิทยาลัยมหิดล ที่จัดโครงการฝึกอบรม

การเขียนผลงานเพื่อพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย ขอขอบคุณคุณอังคณา สุริวรรณ หัวหน้าห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่สนับสนุนให้บุคลากรทำงานวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- มณฑนา เจริญแพทย์. (2542). *การจัดหาและการใช้หนังสือของสำนักหอสมุดกลาง มศว ประสานมิตร พ.ศ. 2535 - 2537*. กรุงเทพฯ: สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มณฑณี คำโพธิ์. (2555). *ความสัมพันธ์ของการใช้หนังสือและการจัดซื้อของห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปีงบประมาณ 2550 - 2554*. เชียงใหม่: สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฉายอง บัวเพชร. (2546). *การจัดหาและการใช้หนังสือของหอสมุดสาขา วังท่าพระ สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2542 - 2544*. กรุงเทพฯ: หอสมุดสาขา วังท่าพระ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สดศรี กันทะอินทร์. (2549). *การจัดซื้อและการใช้หนังสือของห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีงบประมาณ 2545 - 2547*. เชียงใหม่: สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมรักษ์ สหพงศ์. (2544). *ความสัมพันธ์ของการใช้หนังสือทั่วไปภาษาต่างประเทศที่จัดซื้อด้วยเงินรายได้คณะฯ 2539 - 2543 ของห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี*. กรุงเทพฯ: ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
- สายพิน จินโน. (2551). *รายงานการวิจัยการจัดซื้อ*

และการใช้หนังสือของสำนักบรรณสารการ
พัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ในปีงบประมาณ 2548 - 2550. กรุงเทพฯ:
สำนักบรรณสารการพัฒนาศาสตร์ สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์.

อังคณา สุริวรรณ. (2557). รายงานผลการ
ดำเนินงานปีงบประมาณ 2556 ห้องสมุด
คณะเภสัชศาสตร์ หอสมุดและคลังความรู้
มหาวิทยาลัยมหิดล. กรุงเทพฯ: คณะเภสัช
ศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล

Adams, B., & Noel, B. (2008). Circulation
statistics in the evaluation of collection
development. *Collection Building*,
27(2), 71-73.

Hinkle, D.E., Wiersma, W., & Jurs, S.G. (2003).
*Applied Statistics for the Behavioral
Sciences*. (5th ed.). Boston: Houghton
Mifflin.

Littman, J., & Connaway, L.S. (2004). A
circulation analysis of print books and
e-books in an academic research
library. *Library Resources and
Technical Services*, 48(4), 256-262.

Nkereuwem, E.E., & Eteng, U. (1994).
The Application of Operations
Research in Library Management: A
Case Study of In - library Book Use.
Library Review, 43(6), 37 - 43.